

دانش و پژوهی
سازمان اسناد و کتابخانه ملی
دیرینه کتابخانه ملی

کد رهگیری ثبت پروپوزال: ۱۴۸۰۰۴

کد رهگیری ثبت پایان نامه:

فرم مشخصات پایان نامه

عنوان: مطالعه سیستماتیکی جنس‌های *Marrubium L.* و *Phlomis L.* در ایران

نام نویسنده: فرزانه قره خانلو

نام استاد/اساتید راهنمای: دکتر مسعود رنجبر - دکتر مرتضی عطربی

نام استاد/اساتید مشاور: دکتر رویا کرمیان

دانشکده: علوم پایه

گروه آموزشی: زیست شناسی

رشته تحصیلی: زیست شناسی گیاهی

گرایش تحصیلی: سیستماتیک-اکولوژی

مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد

تاریخ تصویب: ۱۳۸۹/۹/۱۳

تاریخ دفاع: ۱۳۹۰/۹/۱۲

تعداد صفحات: ۱۷۶

واژه‌های کلیدی: آناتومی، رفتار میوزی، ریخت‌شناسی، فراسیون، گوش بره

Thesis Information

Title: Systematic study of the genera *Marrubium L.*(Lamiaceae) and *Phlomis L.* (Lamiaceae) in Iran

Author: Farzaneh Gharakhanloo

Supervisor(s): Dr. Massod Ranjbar- Dr. Morteza Atri

Advisor(s): Dr. Roya Karamian

Faculty: Science

Department: Biology

Subject: Systematics Ecology

Field: Botany

Degree: Master of Science

Approval Date: 2010/12/04

Defence Date: 2011/12/03

Number of Pages: 176

Key Words: Anatomy, Meiotic behavior, Morphology, *Marrubium*, *Phlomis*

حَمْدُ اللّٰهِ رَبِّ الْعٰالٰمِينَ

يَا اللّٰهُ

وَعَلٰى اللّٰهِ فَلِيَوْكَيْدُ الْمُتَوَكِّلُونَ

کلیه امتیازهای این پایان‌نامه به دانشگاه بوعلی سینا تعلق دارد. در صورت استفاده از تمام یا بخشی از مطالب این پایان‌نامه در مجلات، کنفرانس‌ها و یا سخنرانی‌ها، باید نام دانشگاه بوعلی سینا یا استاد راهنمای پایان‌نامه و نام دانشجو با ذکر مأخذ و ضمن کسب مجوز کتبی از دفتر تحصیلات تكمیلی دانشگاه ثبت شود. در غیر این صورت مورد پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت. درج آدرس‌های ذیل در کلیه مقالات خارجی و داخلی مستخرج از تمام یا بخشی از مطالب این پایان‌نامه در مجلات، کنفرانس‌ها و یا سخنرانی‌ها الزامی می‌باشد.

....., Bu-Ali Sina University, Hamedan, Iran.

مقالات خارجی

.....، گروه، دانشکده، دانشگاه بوعلی سینا، همدان.

مقالات داخلی

دانشکده علوم پایه
گروه آموزشی زیست‌شناسی

پایان‌نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد در رشته زیست‌شناسی گیاهی گرایش سیستماتیک-اکولوژی

عنوان:

مطالعه سیستماتیکی جنس‌های *Marrubium* L. و *Phlomis* L. در ایران

استاد راهنمای:

دکتر مسعود رنجبر-دکتر مرتضی عطربی

استاد مشاور:

دکتر رویا کرمیان

نگارش:

فرزانه قره خانلو

صورت جلسه دفاع از پایان‌نامه کارشناسی ارشد

پایان‌نامه کارشناسی ارشد رشته زیست‌شناسی کیاھی گرایش سیستماتیک - اکولوژی

با عنوان:

مطالعه سیستماتیکی جنس‌های *Marrubium L.* و *Phlomis L.* در ایران

جلسه دفاع از پایان‌نامه خانم / آقای فرزانه قره‌خانلو به ارزش ۶ واحد در	روز شنبه مورخ ۱۳۹۰/۰۹/۱۲ ساعت ۹:۰۰-۱۱:۰۰ در محل دانشکده علوم پایه در	حضور هیأت داوران برگزار گردید که پس از بررسی‌های لازم، پایان‌نامه نامبرده مورد ارزیابی قرار گرفت.			
عالی	و با درجه	بیست	به حروف	۲۰	با نمره به عدد

ردیف	نام و نام خانوادگی	سمت	مرتبه علمی	امضاء
۱	مسعود رنجبر	استاد راهنما	دانشیار- گروه زیست‌شناسی - دانشگاه بوعلی‌سینا	
۲	مرتضی عطربی	استاد راهنما	استاد- گروه زیست‌شناسی - دانشگاه بوعلی‌سینا	
۳	رویا کرمیان	استاد مشاور	دانشیار- گروه زیست‌شناسی - دانشگاه بوعلی‌سینا	
۴	منصور غلامی	داور داخلی/خارجی	دانشیار - گروه باگبانی - دانشگاه بوعلی سینا	
۵	فرخ قهرمانی‌نژاد	داور داخلی/خارجی	دانشیار - گروه زیست‌شناسی - دانشگاه تربیت معلم تهران	
۶	لیلی ایزدی کیان	★ مسئول تحصیلات تكمیلی دانشکده	استادیار- گروه زمین‌شناسی - دانشگاه بوعلی‌سینا	

حب الوطن من الایمان

ای مرا بر خاک تو روی نیاز
عشق جاویدان من، ایران من
نیست بجز اندیشهات، اندیشه ام

ای وطن ای مادر تاریخ ساز
ای کویر تو بهشت جان من
ای ز تو هستی گرفته، ریشه ام

پس از سپاس و شناختی بی خبر آستان صفات بی همتای احیت کرد که در کمال رافت و در نهایت عطوفت رخصت تمام این پیام نامه را به من عطا فرموده است؛ در کمال مودت و مسرت، این پیام نامه را که حاصل ماهما تلاش و کوشش مستمر این بنده بوده است؛ تقدیم می ناییم به ایرانیانی پاک نهاد و نیکو سر شست که به پشووندی دانایی و توانایی تو شه کرفته از عرق ملی، میهنی (و مذهبی) در سودای تامین آبادانی و ارتقاء ایران گهنسال مجدانه تلاش می ورزند.

کیتم من فده ای اندوزیمن برآسمان
پر زمان همبال پرواز زمان

من ز دل شادی بکیرم نی ز می
از دون متی بکیرم نی ز می

دل پارم من بگل یاهرنگاه آتشین
عاشقتم بر خاک کوهر پور ایران زمین

تقدیم به پدر و مادر مهربانم

به پاس تعبیر غصیم و انسانیشان از کلمه ایثار و از خودکندستگیشان.

به پاس عاطفه سرشار و گرامی امید نخش وجودشان که درین سردوترین روزگاران بسترین پشتیبان است.

به پاس قلب های بزرگشان که فریادرس است و سرگردانی و ترس درپناهشان به شجاعت می کراید.

و به پاس محبت های بی دلیشان که هرگز فروکش نمی کند.

پاس بیکران بر جملی و همراهی و همگامی مادر دلوز و مهربانم که سجده هی ایثارش گل محبت را در وجودم پروراند و دامان گهر باش
حکمه های مهربانی را به من آموخت.

با تقدیر و درود فراوان خدمت پدر بسیار عزیز، دلوز و قدکارم که پویسه جرعه نوش جام تعلیم و تریست، فضیلت و انسانیت
ایشان بوده ام و همواره چراغ وجودش روشنگر راه من در سختی ها و مشکلات بوده است.

با اتسان بیکران از مساعدت های بی شائبه بی برادر عزیزم که همواره حامی و پشتیبان من است و صبورانه و صادقانه مرابه ای نموده
است.

به پاس قدردانی از همسرم که با او ازهای بخوبی و مغروف تلاش؛ آشنازی دارد و تلاش راستین رامی شناسد و عطر رومایی آن را
استفاده می کند و مراد راه رسیدن به اهداف عالی یاری می رساند.

(وزیر کیم وی علم حکم الکتاب و الحکم)

من به سرچشم می خور شیدن خود بردم راه
ذهابی بودم و هر تو مرا بالا برد

با تقدیر و مشکر شایسته از استاد فریخته و فرزانه جناب آقای دکتر مسعود رنجبر که با نکته های دل او زیر و گفته های بلند، صحیفه های سخن را علم پرور نموده همواره راهنمای من در اتمام و کمال پیمان نامه بوده است.

از استاد انشمند و پر مایه ام سرکار خانم دکتر رویا کر میان به عنوان استاد مشاور که همواره مرا مورد لطف و محبت خود قرار داده اند، در کمال امتنان و افتخار تقدیر و مشکر می نمایم.

با مشکر و سپاس از استاد فاضل و اندیشمند جناب آقای دکتر مرتضی عطربی که از محضر پر فیض تدریس شان، برهه های بوده ام.

ای صمیمی ای دوست!

گاه یگاه به لب پنجه خاطره ام می آیی.

ای قدیمی ای خوب!

تومرا یاد کنی یا نکنی، من باید ت هستم.

آرزویم به سر برتری توست،

دائم از خنده بابت لبریز.

با پاس بی دین خدمت دوستان کران مایه ام خانم ها بهاره محمودیان، فاطمه بهمنی، ریحانه سادات موسوی، هنماز رستمی، شینه نوری، زهرا حاج مرادی، فاطمه حاج مرادی، مریم الماسی، چهور محمودی، زینب طلوعی، سیمین روئی، زهرا یا باطاهری، فاطمه خادمی، فاطمه قاسملو، زهرا حصار خانی و آقای کاظم نگارش که مرا صیان و مشفعتان یاری داده اند، آنان که نفس خیرشان و دعای روح

پروردشان بدرقه می راهم بود.

بارالها به من گھگ کن تا بتوانم ادای دین کنم و به خواسته می آنان جامه می عل پوشانم.

پروردگار احسن عاقبت، سلامت و سعادت را برای آنان مقدرنم.

و با شکر خالصانه خدمت به کسانی که به نوعی مراد به انجام رساندن این مهم یاری نموده اند.

دانشگاه بوعلی سینا
مشخصات رساله/پایان نامه تحصیلی

عنوان:

مطالعه سیستماتیکی جنس های *Marrubium L.* و *Phlomis L.* در ایران

نام نویسنده: فرزانه قره خانلو

نام استاد/اساتید راهنما: دکتر مسعود رنجبر - دکتر مرتضی عطروی

نام استاد/اساتید مشاور: دکتر رویا کرمیان

گروه آموزشی: زیست شناسی	دانشکده : علوم پایه
گرایش تحصیلی: کارشناسی ارشد قطعه تحصیلی: سیستماتیک-اکولوژی	رشته تحصیلی: زیست شناسی گیاهی
تعداد صفحات: ۱۷۶	تاریخ دفاع: ۱۳۹۰/۰۹/۱۲
	تاریخ تصویب پروپوزال: ۱۳۸۹/۰۹/۱۳

چکیده:

جنس فراسیون (*Marrubium L.*) متعلق به تیره Lamiaceae است و شامل اجتماع جهان وطنی از ۴۰ گونه است. این جنس بومی مناطق معتدل اروپا و آسیا می باشد. این جنس دارای ۱۱ گونه در ایران است که تنها ۱ گونه آن انحصاری می باشد. جنس گوش بره (*Phlomis L.*) متعلق به تیره Lamiaceae است و شامل اجتماع جهان وطنی از ۱۰۰ گونه است. این جنس بومی شرق مدیترانه و سراسر آسیای مرکزی تا چین می باشد. این جنس دارای ۱۷ گونه علفی پایا در ایران است که ۹ گونه آن انحصاری می باشد. مطالعه سیستماتیکی بر روی ۶۴ جمعیت متعلق به جنس *Marrubium L.* و ۱۳۲ جمعیت متعلق به جنس *Phlomis L.* به منظور تعیین روابط بین گونه های با استفاده از ویژگی های ریخت شناختی، آناتومی و رفتار میوز انجام شد. داده های حاصل از هر مطالعه توسط نرم افزارهای کامپیوترا MVSP 3.1 و SPSS 9.0 آنالیز شد. در مطالعه ریخت شناختی، ۵۴ ویژگی کمی و کیفی مربوط به اندام های رویشی و زایشی جنس *Marrubium L.* و ۶۸ ویژگی کمی و کیفی مربوط به اندام های رویشی و زایشی جنس *Phlomis L.* مورد بررسی قرار گرفت و نتایج حاصل نشان داد که همه گونه های *Marrubium L.* در ۴ گروه و گونه های *Phlomis L.* در ۴ گروه قرار می گیرند. مطالعه آناتومی پس از فرایند برش گیری و رنگ آمیزی با میکروسکوپ نوری انجام شد. گروه بندی حاصل از مطالعه آناتومی در سطح گونه تا حدودی تایید کننده مطالعه ریخت شناختی است. نتایج حاصل از مطالعه سیتوژنتیک حاکی از وجود ۳ عدد پایه کروموزومی $x = 2n = 2x = 10, 12, 17$ و یک سطح پلوئیدی ($2n = 2x$) در جنس *Marrubium L.* و ۴ عدد پایه کروموزومی $x = 8, 9, 10, 14$ و یک سطح پلوئیدی ($2n = 2x$) در جنس *Phlomis L.* می باشد. نتایج حاصل از مطالعه رفتار میوز در گونه های مختلف، نتایج به دست آمده از آنالیز داده های ریخت شناختی و آناتومی را در سطح گونه تائید می کند.

واژه های کلیدی: آناتومی، رفتار میوزی، ریخت شناختی، فراسیون، گوش بره

تیره نعناعیان، تیره مهمی از گیاهان گل دار پیوسته گلبرگ و شامل تقریباً ۱۸۷ جنس و مت加وز از ۳۰۰۰ گونه است. در ایران، ۴۹ جنس از تیره نعناعیان با چند صد گونه انتشاری پراکنده دارند (قهرمان، ۱۳۷۳) جنس *Marrubium* L. متعلق به تیره Lamiaceae، تبار *Marrubieae* بوده و شامل اجتماع جهان وطنی از ۴۰ گونه است. این جنس بومی مناطق معتدل اروپا و آسیا می‌باشد. و در نقاط بایر در اغلب نواحی آسیا، پاکستان، عراق، افغانستان، اروپا، افریقا و جزایر قناری می‌روید. این جنس در ایران دارای ۱۱ گونه علفی پایا و با بوته‌های چوبی و بندرت علف‌های یک‌ساله است که در سراسر ایران پراکنده‌اند و بعضی از آنها نیز علف هرز مزارع هستند. این جنس تنها ۱ گونه انحصاری (*M. procerum*) در ایران دارد.

در طب سنتی ایران *Marrubium* L. را به عنوان خلط‌آور وجهت ازدیاد ترشح صفرا و ضد عفونی کننده‌ی مجاری تنفسی به کار می‌برند. همچنین این جنس دارای ترکیبات حفاظت کننده و آنتی اکسیدان نظیر فلاونوئیدها می‌باشد و شواهدی مبنی بر اثرات هیپوگلیسمیک و هیپولیپیدمیک در صورت تجویز به صورت مکمل نیز برای آن گزارش شده است.

جنس گوش بره (*Phlomis* L.) متعلق به تیره Lamiinae و شامل اجتماع جهان وطنی از ۱۰۰ گونه است. این جنس بومی شرق مدیترانه و سراسر آسیای مرکزی تا چین می‌باشد. این جنس در ایران دارای ۱۷ گونه علفی پایا، گاهی در پایه کم و بیش چوبی و یا بندرت درختچه‌ای است که در سراسر ایران پراکنده‌اند. این جنس ۹ گونه انحصاری در ایران دارد.

گونه‌های بومی *Phlomis* L. بطور سنتی در درمان بیماری‌های عفونی استفاده می‌شود. مطالعات اخیر اثرات ضدباکتریایی گیاه فلومیس کوکازیکا (گونه بومی ایران) بر روی گروهی از باکتری‌های گرم مثبت و منفی را نشان داده است.

در این مطالعه ویژگی‌های ریخت‌شناختی، آناتومی و نیز رفتار میوز در ۱۳۲ جمعیت متعلق به ۱۷ گونه از جنس *Phlomis* L. و ۶۴ جمعیت متعلق به ۹ گونه از جنس *Marrubium* L. به منظور تعیین روابط بین گونه‌های و درون گونه‌ای در ایران، مورد بررسی قرار گرفت.

فهرست جداول ها

صفحه	عنوان
۱۴	جدول ۱-۱- پراکنش جغرافیایی جنس <i>Marrubium L.</i> در ایران.....
۱۵	جدول ۱-۲- پراکنش جغرافیایی جنس <i>Phlomis L.</i> در ایران.....
۳۳	جدول ۲-۱- اطلاعات مربوط به نمونه های مطالعه شده در جنس <i>Marrubium L.</i>
۴۰	جدول ۲-۲- اطلاعات مربوط به نمونه های مطالعه شده در جنس <i>Phlomis L.</i>
۵۹	جدول ۲-۳- ویژگی ها و کدگذاری ویژگی ها در مطالعه ریخت شناسی جنس <i>Marrubium L.</i>
۶۲	جدول ۲-۴- ویژگی ها و کدگذاری ویژگی ها در مطالعه ریخت شناسی جنس <i>Phlomis L.</i>
۶۸	جدول ۲-۵- اطلاعات مربوط به نمونه های مطالعه شده در میوز جنس <i>Marrubium L.</i>
۶۹	جدول ۲-۶- اطلاعات مربوط به نمونه های مطالعه شده در میوز جنس <i>Phlomis L.</i>
۷۳	جدول ۲-۷- اطلاعات مربوط به نمونه های مطالعه شده در آناتومی جنس <i>Marrubium L.</i>
۷۴	جدول ۲-۸- اطلاعات مربوط به نمونه های مطالعه شده در آناتومی جنس <i>Phlomis L.</i>
۱۰۵	جدول ۳-۱- داده های مربوط به مطالعه سطوح پلوریتی و عدد کروموزومی در جنس <i>Marrubium L.</i>
۱۰۶	جدول ۳-۲- داده های مربوط به مطالعه ناهنجاری های میوز در گونه های مورد مطالعه از <i>Marrubium L.</i>
۱۱۳	جدول ۳-۳- داده های مربوط به مطالعه سطوح پلوریتی و عدد کروموزومی در جنس <i>Phlomis L.</i>
۱۱۴	جدول ۳-۴- داده های مربوط به ناهنجاری های میوزی در گونه های مورد مطالعه از جنس <i>Phlomis L.</i>
۱۳۶	جدول ۳-۵- داده های مربوط به مطالعه آناتومی گونه های مورد مطالعه از جنس <i>Marrubium L.</i> ..
۱۴۰	جدول ۳-۶- داده های مربوط به مطالعه آناتومی در گونه های مورد مطالعه از جنس <i>Phlomis L.</i>

فهرست شکل ها

صفحه	عنوان
۵۲	شکل ۲-۱- نقشه پراکنش گونه های مورد مطالعه از جنس <i>Marrubium L.</i>
۵۵	شکل ۲-۲- نقشه پراکنش گونه های مورد مطالعه از جنس <i>Phlomis L.</i>
۷۹	شکل ۳-۱- دندرو گرام حاصل از آنالیز داده های ریخت شناختی کل گونه های مورد مطالعه از جنس <i>Marrubium L.</i>
۷۹	شکل ۳-۲- گروه های فنتیکی حاصل از آنالیز PCO داده های ریخت شناختی گروه ۴ از جنس <i>Marrubium L.</i>
۸۰	شکل ۳-۳- دندرو گرام حاصل از آنالیز داده های ریخت شناختی گروه ۱ و ۲ از جنس <i>Marrubium L.</i>
۸۱	شکل ۳-۴- دندرو گرام حاصل از آنالیز داده های ریخت شناختی گروه های ۳ و ۴ از جنس <i>Marrubium L.</i>
۸۲	شکل ۳-۵- گروه های فنتیکی حاصل از آنالیز PCO داده های ریخت شناختی زیر گروه ۱ از جنس <i>Marrubium L.</i>
۸۳	شکل ۳-۶- دندرو گرام حاصل از آنالیز داده های ریخت شناختی زیر گروه ۱ از جنس <i>Marrubium L.</i>
۸۳	شکل ۳-۷- گروه های فنتیکی حاصل از آنالیز PCO داده های ریخت شناختی زیر گروه ۱ از جنس <i>Marrubium L.</i>
۸۴	شکل ۳-۸- گروه های فنتیکی حاصل از آنالیز PCO داده های ریخت شناختی زیر گروه ۱ از جنس <i>Marrubium L.</i>
۸۵	شکل ۳-۹- باکس پلات مربوط به ویژگی های طول گیاه (A)، طول براکته (K)، فاصله میانگرها (V) و قطر گل آذین (W) در جنس <i>Marrubium L.</i>
۸۶	شکل ۳-۱۰- باکس پلات مربوط به ویژگی های تعداد دندانه (M)، وضعیت دندانه (N) و شکل دندانه (O). در جنس <i>Marrubium L.</i>

شکل ۱۱-۳- باکس پلات مربوط به ویژگی‌های رنگ دندانه (Q)، رنگ جام گل (R) و اندازه دو شاخه

۸۷

.....*Marrubium* L. در جنس *Marrubium* (U) گاله‌آ شدن

شکل ۱۲-۳- باکس پلات مربوط به ویژگی‌های وضعیت ساقه (B) و شکل حاشیه برگ ساقه‌ای (I).

۸۸

.....*Marrubium* L. در جنس *Marrubium*

۸۸

.....*Marrubium* L. در جنس *Marrubium* (S) طول جام گل

شکل ۱۳-۳- باکس پلات مربوط به ویژگی گونه‌های ریخت‌شناختی مورد مطالعه از جنس

۸۹

.....*Phlomis* L. گروه‌های فنتیکی حاصل از آنالیز PCO داده‌های ریخت‌شناختی کل گونه‌های مطالعه

۹۰

.....*Phlomis* L. شده از جنس گروه‌های فنتیکی حاصل از آنالیز PCO داده‌های ریخت‌شناختی ۱۴ از

۹۱

.....*Phlomis* L. گروه‌های فنتیکی حاصل از آنالیز PCO داده‌های ریخت‌شناختی ۱۴ از جنس

۹۱

.....*Phlomis* L. شکل ۱۷-۳- دندروگرام حاصل از آنالیز داده‌های ریخت‌شناختی ۱۴ از جنس

۹۳

.....*Phlomis* L. شکل ۱۸-۳- گروه‌های فنتیکی حاصل از آنالیز PCO داده‌های ریخت‌شناختی ۲. گروه از جنس

۹۳

.....*Phlomis* L. شکل ۱۹-۳- دندروگرام حاصل از آنالیز داده‌های ریخت‌شناختی ۲ از جنس *Phlomis*.

۹۵

.....*Phlomis* L. شکل ۲۰-۳- گروه‌های فنتیکی حاصل از آنالیز PCO داده‌های ریخت‌شناختی زیرگروه ۴ از جنس

۹۵

.....*Phlomis* L. شکل ۲۱-۳- دندروگرام حاصل از آنالیز داده‌های ریخت‌شناختی زیرگروه ۴ از جنس *Phlomis*.

۹۶

.....*Phlomis* L. شکل ۲۲-۳- دندروگرام حاصل از آنالیز داده‌های ریخت‌شناختی ۳ از جنس *Phlomis*.

۹۶

.....*Phlomis* L. شکل ۲۳-۳- گروه‌های فنتیکی حاصل از آنالیز PCO داده‌های ریخت‌شناختی ۳ از جنس

شکل ۲۴-۳- باکس پلات مربوط به ویژگی‌های رنگ جام(AA)، وضعیت براکته نسبت به کاسه (T)،

۹۹

تراکم کرک براکته (Q) و تراکم کرک کاسه(Y) در جنس *Phlomis* L.

شکل ۲۵-۳- باکس پلات مربوط به ویژگی‌های طول لب بالا (AF)، طول لب پایین (AG)، عرض

۱۰۰

لوب میانی لب پایین (AH) و طول جام(AB) در جنس *Phlomis* L.

شکل ۲۶-۳- باکس پلات مربوط به ویژگی‌های طول گیاه (A)، تراکم کرک ساقه (C)، عرض برگ

۱۰۱

ساقه‌ای (J) و اندازه کرک لب بالا (AC) در جنس *Phlomis* L.

شکل ۲۷-۳- باکس پلات مربوط به ویژگی‌های اندازه کرک ساقه (D)، اندازه کرک برگ ساقه‌ای

۱۰۲

(L)، اندازه کرک براکته (S) و اندازه کرک کاسه (Z) در جنس *Phlomis* L.

شکل ۲۸-۳- باکس پلات مربوط به ویژگی‌های طول براکته (R)، طول کاسه (V)، طول دندانه کاسه

۱۰۳

(W) و تعداد گل در هر گره(O) در جنس *Phlomis* L.

شکل ۲۹-۳- گروههای فنتیکی حاصل از آنالیز PCO داده‌های میوز در جنس *Marrubium* L.

۱۰۴

شکل ۳۰-۳- مراحل مختلف میوز در گونه ۳۸ *M. astracanum*

۱۰۸

شکل ۳۱-۳- مراحل مختلف میوز در گونه ۴۹ *M. astracanum*

۱۰۹

شکل ۳۲-۳- مراحل مختلف میوز در گونه ۳۸ *M. vulgare*

۱۱۰

شکل ۳۳-۳- مراحل مختلف میوز در گونه ۶۶۶ *M. crassidens*

۱۱۱

شکل ۳۴-۳- مراحل مختلف میوز در گونه ۷۰ *M. crassidens*

۱۱۲

شکل ۳۵-۳- گروههای فنتیکی حاصل از آنالیز PCO داده‌های میوز در جنس *Phlomis* L.

۱۱۸

شکل ۳۶-۳- مراحل مختلف میوز در گونه ۲۷ *Ph. lanceolata*

۱۲۰

شکل ۳۷-۳- مراحل مختلف میوز در گونه ۶۸ *Ph. lanceolata*

۱۲۱

شکل ۳۸-۳- مراحل مختلف میوز در گونه ۴۹ *Ph. caucasica*

- ۱۲۳ شکل ۳-۳۹- مراحل مختلف میوز در گونه ۵ .*Ph. caucasica* scale bar=۳ (µm)
- ۱۲۴ شکل ۳-۴۰- مراحل مختلف میوز در گونه ۹۹ .*Ph. cancellata* scale bar=۳ (µm)
- ۱۲۵ شکل ۳-۴۱- مراحل مختلف میوز در گونه ۴۲ .*Ph. cancellata* scale bar=۳ (µm)
- ۱۲۷ شکل ۳-۴۲- مراحل مختلف میوز در گونه ۲۵ .*Ph. cancellata* scale bar=۳ (µm)
- ۱۲۹ شکل ۳-۴۳- مراحل مختلف میوز در گونه ۷۳ .*Ph. cancellata* scale bar=۳ (µm)
- ۱۳۱ شکل ۳-۴۴- مراحل مختلف میوز در گونه ۵ .*Ph. cancellata* scale bar=۳ (µm)
- شکل ۳-۴۵- مراحل مختلف میوز در گونه ۶۳ .*Ph. herba-venti* subsp. *pungens* scale ۳ (µm)
- ۱۳۲ شکل ۳-۴۶- مراحل مختلف میوز در گونه ۶۸ .*Ph. aucheri* scale bar=
- ۱۳۳ شکل ۳-۴۷- مراحل مختلف میوز در گونه ۶۵ .*Ph. aucheri* scale bar=۳ (µm)
- ۱۳۵ شکل ۳-۴۸- گروههای فنتیکی حاصل از آنالیز PCO دادههای تشریحی جنس .*Marrubium* L..
- شکل ۳-۴۹- تصاویر سطح مقطع ساقه در گونههای مختلف جنس .*Marrubium* L. scale ۱۲ (µm)
- ۱۳۷ شکل ۳-۵۰- تصاویر سطح مقطع ساقه در گونههای مختلف جنس .*Marrubium* L. scale bar=
- شکل ۳-۵۱- گروههای فنتیکی حاصل از آنالیز PCO دادههای تشریحی در جنس .*Phlomis* L..
- ۱۳۹ شکل ۳-۵۲- تصاویر سطح مقطع ساقه در گونههای مختلف جنس .*Phlomis* L. scale ۱۲ (µm)
- ۱۴۱ شکل ۳-۵۳- تصاویر سطح مقطع ساقه در گونههای مختلف جنس .*Phlomis* L. scale bar=
- شکل ۳-۵۴- تصاویر سطح مقطع ساقه در گونههای مختلف جنس .*Phlomis* L. scale bar=
- ۱۴۳ شکل ۳-۵۵- تصاویر سطح مقطع ساقه در گونههای مختلف جنس .*Phlomis* L. scale bar=

فهرست مطالب

صفحة	عنوان
	فصل اول: مروری بر مطالعات انجام شده
۱	۱-۱-۱- معرفی راسته Lamiales
۲	۱-۱-۱-۱- معرفی تیره نعناعیان (Lamiaceae)
۲	۱-۱-۱-۱-۱- ویژگی‌های عمومی
۲	۱-۱-۱-۱-۱-۱- ویژگی‌های ریخت شناختی
۵	۱-۱-۱-۲- اساس تقسیمات کلی تیره نعناعیان
۷	۱-۱-۳- پیوندها و خویشاوندی
۸	۱-۱-۴- تیره نعناعیان در ایران
۸	۱-۲-۱- معرفی جنس‌های <i>Phlomis</i> L. و <i>Marrubium</i> L.
۸	۱-۲-۱-۱- گیاهشناسی <i>Marrubium</i> L.
۹	۱-۲-۱-۲- گیاهشناسی <i>Phlomis</i> L.
۱۰	۱-۳-۱- تاریخچه رده بندی
۱۰	۱-۳-۱-۱- تاریخچه رده بندی جنس <i>Marrubium</i> L.
۱۱	۱-۳-۱-۲- تاریخچه رده بندی جنس <i>Phlomis</i> L.
۱۲	۱-۴-۱- خواص درمانی
۱۲	۱-۴-۱-۱- خواص درمانی جنس <i>Marrubium</i> L.
۱۲	۱-۴-۱-۲- خواص درمانی جنس <i>Phlomis</i> L.
۱۳	۱-۵-۱- پراکنش جغرافیایی
۱۳	۱-۵-۱-۱- پراکنش جغرافیایی جنس <i>Marrubium</i> L. در جهان
۱۳	۱-۵-۱-۲- پراکنش جغرافیایی جنس <i>Phlomis</i> L. در جهان

۱۳ ۱-۵-۳- پراکنش جغرافیایی جنس . <i>Marrubium</i> L. در ایران.
۱۵ ۱-۵-۴- پراکنش جغرافیایی جنس . <i>Phlomis</i> L. در ایران.
۱۶ ۱-۶-۶- شواهد تاکسونومیک.
۱۷ ۱-۶-۱- ریخت‌شناسی.
۱۸ ۱-۶-۲- مطالعات ریز ریخت‌شناسی.
۱۸ ۱-۶-۲-۱- گرده شناسی.
۱۹ ۱-۶-۲-۲- اهمیت مطالعه دانه گرده در تاکسونومی.
۲۰ ۱-۷-۱- مطالعات کروموزومی.
۲۳ ۱-۷-۱-۱- استفاده از رفتار کروموزوم‌ها در مطالعات بیو سیستماتیک.
۲۴ ۱-۷-۲- میوز.
۲۵ ۱-۷-۳- مراحل تقسیم میوز.
۲۷ ۱-۷-۴- میکرونوکلئوس.
۲۷ ۱-۷-۵- سیتومیکسی.
۲۸ ۱-۷-۶- آسیناپس و دسیناپس.
۲۹ ۱-۷-۷- چسبندگی کروموزوم.
۳۰ ۱-۷-۸- کروموزوم سرگردان.
۳۱ ۱-۸- هدف از انجام پژوهش.

فصل دوم: مواد و روش‌ها

۳۳ ۲- مواد و روش‌ها.
۳۳ ۲-۱- جمع‌آوری نمونه‌ها.
۵۵ ۲-۲- مطالعه ریخت‌شناسی.
۵۵ ۲-۲-۱- روش تاکسونومی عددی.

۵۸ ۲-۲-۲- مواد و روش‌ها در مطالعه ریخت‌شناسی
۶۵ ۳-۲- مطالعه کروموزومی
۶۵ ۱-۳-۲- مطالعه میوز
۶۵ ۱-۱-۳-۲- جمع‌آوری گونه‌های مورد مطالعه برای مطالعه میوز
۶۵ ۲-۱-۳-۲- تثبیت
۶۶ ۳-۱-۳-۲- نگهداری
۶۶ ۴-۱-۳-۲- له کردن و رنگ‌آمیزی
۶۶ ۵-۱-۳-۲- تهیه رنگ استوکارمن
۶۷ ۶-۱-۳-۲- دائمی کردن لام
۷۰ ۵-۲- مطالعه آناتومی
۷۱ ۲-۱-۵-۲- روش تهیه رنگ آبی متیل
۷۱ ۲-۲-۵-۲- روش تهیه رنگ کارمن زاجی

فصل سوم: نتایج

۷۷ ۳- نتایج
۷۷ ۳-۱- نتایج حاصل از مطالعات ریخت‌شناسی
۷۸ ۳-۱-۱- آنالیزداده‌های ریخت‌شناسی کل گونه‌های جنس <i>Marrubium L.</i> با استفاده از نرم‌افزار MVSP 3.1
۸۰ ۲-۱-۱-۳- نتایج حاصل از مطالعات ریخت‌شناسی گروه ۱ و ۲ از جنس <i>Marrubium L.</i>
۸۱ ۳-۱-۱-۳- نتایج حاصل از مطالعه ریخت‌شناسی گروه ۳ و ۴ از جنس <i>Marrubium L.</i>
۸۲ ۱-۱-۳- نتایج حاصل از مطالعه ریخت‌شناسی زیرگروه ۱ از جنس <i>Marrubium L.</i>
۸۴ ۲-۱-۳- آنالیز داده‌های ریخت‌شناختی جنس <i>Marrubium L.</i> با استفاده از نرم افزار SPSS ver. 9.0

۳-۱-۳- آنالیزدادهای ریختشناسی کل گونه‌های جنس *Phlomis* L. با استفاده از نرم‌افزار

۸۹MVSP 3.1
۸۹۱-۳-۱-۳- نتایج حاصل از آنالیز کل گونه‌های جنس <i>Phlomis</i> L.
۹۰۲-۳-۱-۳- نتایج حاصل از مطالعات ریختشناسی گروههای ۱ و ۴ از جنس <i>Phlomis</i> L.
۹۲۳-۳-۱-۳- نتایج حاصل از مطالعات ریختشناسی گروه ۲ از جنس <i>Phlomis</i> L.
۹۴۱-۳-۳-۱-۳- نتایج حاصل از مطالعات ریختشناسی زیرگروه ۴ از جنس <i>Phlomis</i> L.
۹۶۴-۳-۱-۳- نتایج حاصل از مطالعات ریختشناسی گروه ۳ از جنس <i>Phlomis</i> L.
۹۸	۴-۱-۳- آنالیز دادهای ریختشناختی جنس <i>Phlomis</i> L. با استفاده از نرم افزار SPSS ver. 9.0
۱۰۳۲-۳- نتایج حاصل از مطالعه میوز.....۲-۳
۱۰۳۱-۲-۳- نتایج حاصل از مطالعه میوز در گونه‌های جنس <i>Marrubium</i> L.
۱۱۲۲-۲-۳- نتایج حاصل از مطالعه میوز در گونه‌های جنس <i>Phlomis</i> L.
۱۳۵۳-۳- نتایج حاصل از مطالعه آناتومی.....۳
۱۳۵۱-۳-۳- نتایج حاصل از مطالعه آناتومی در گونه‌های جنس <i>Marrubium</i> L.
۱۳۹۲-۳-۳- نتایج حاصل از مطالعه آناتومی در گونه‌های جنس <i>Phlomis</i> L.
	فصل چهارم: بحث و نتیجه‌گیری
۱۴۵۴-۱- بحث و نتیجه‌گیری.....۴
۱۵۰فهرست منابع.....۱۵۰